Az új kenyér útjáról

Új gabonából őrölnek lisztet a Szegedi Tisza-malom dolgozói

Hatalmas teherautók kanyarodnak búzával megrakodva a Tisza-malom udvarába. Hozzák az új termést.

A szegedi Tisza-malom dolgozói már jóval az idei termés aratása előtt felkészültek az őrlésre. Az új gabona őrlése előtt öt napig állt az üzem. Ez idő alatt a hengereket kicserélték és megjavították a szitákat is. Igen fontos feladat volt a hátsó töretek újra rovátkolása is; ez jelentősen megnövelte a liszt finomságát. Mindezeket a munkálatokat már

jóval a határidő előtt

elvégezték a Tisza-malom dolgozói, hogy az üzem megfeleljen az előállított követelményeknek.

A dolgozók lelkesen végezték munkájukat, mert érezték, hogy a kormány új programmja a dolgozók életszínvonalának emelésével kapcsolatban tőlük is fontos feladatok megvalósítását várja.

Amikor az egyik teherautóról lerakták a búzával, rozzsal teli zsákokat, akkor jött ki éppen Spréber József elvtárs, a malom főmolnára az udvarra.

— Hányadik kocsi? — kérdezte a bemérőt.

— Harmincketted ik — válaszolt a kérdésre.

— No, akkor még befut vagy három.

Naponta tehát 32—35 teherautó gabonát szállítanak a szegedi Tisza-malomba.

Kövessük a gabona utját a malomban.

A teherautóból, a mázsára kerül, onnan a garatba ömlik. A garatból a felvonóba, majd a felvonó egy 50 kilós automata mérlegen keresztül viszi a silóba. Ezután futószalag továbbítja a tisztítóba. Itt készítik elő a gabonát az őrlésre.

Fent az emeleten az első töretnél mégcsak daraszerű az őrlés innen megy át a szitába, ahol a dara osztályozódik. Egy másik helyiségben az őrlött liszt egy keverőgépbe megy, ahol ellenőrzik a minőséget, majd mázsálják.

Ezt az utat teszi meg a gabona, míg liszt lesz belőle és elszállítják a malomból.

A legutóbbi nyolc nap eredménye arról tanúskodik, hogy a szegedi Tisza-malom dolgozói

jól megállják helyüket

az új kenyérért vívott harcban. Ez idő alatt tervelőirányzatukat 112 százalékra teljesítették. Nagy szerepe van ebben a jó karbantartásnak is, hiszen csak a villanyáram megtakarítása terén 16 százalékkal csökkent a fogyasztás.

Az új búzából gyönyörű az új liszt, bár eddig csak rozsot őröltek, de az is olyan — Spréber József elvtárs szavai szerint —, hogy csak tojás kell hozzá és a legjobb süteményt el lehet készíteni belőle.

A szegedi Tisza-malom dolgozói tudják, hogy az üzem munkája jelentősen hozzájárul

a dolgozó nép életszínvonalának emeléséhez.

Ezt legjobban bizonyítja Dobó Ferenc és brigádjának teljesítménye. A Dobó lisztes-brigád állandóan 120—125 százalék között teljesíti tervelőirányzatát. E szép eredmények mellett a dolgozók olyan újításokat is készítenek, amelyek megkönnyítik saját munkájukat.

Ilyen újítást nyújtott be most legutóbb Goda István, aki javasolta, hogy az emeletre szereljenek be egy klímacserélő szerkezetet. Fent az emeleten igen meleg van. A meleg csökkentésére Goda elvtárs szerkesztett egy olyan berendezést, amely állandóan cseréli a levegőt. Igy sokkal könnyebben megy a munka.

A szegedi Tisza-malom dolgozói június havi tervelőirányzatukat 120 százalékra teljesítették. Ebben a hónapban még fokozottabb feladatok hárulnak az üzem dolgozóira. Adjanak a malom dolgozói minél több és jobb lisztet államunknak, hogy több és jobb kenyér kerüljön dolgozóink asztalára.

Közel negyedmillió forintos beruházással korszerűsítik a Szegedi Tésztaüzemet

Aki ellátogat a Szegedi Tészta-üzem barátságos, világos munkatermeibe, ahol fehér köpenyes fejkendős nők és férfiak dolgoznak a világos kékre festett gépek mellett, nehezen tudja elképzelni, milyen lehetett itt a felszabadulás előtti kapitalista vállalkozás, amikor még az udvaron is szárították a tésztát. Azóta sokat fejlődött a helyi tanács kezelésében lévő üzem, néhány év alatt háromszorosára növekedett a termelés.

Most újabb közel negyedmillió forintos beruházással teszik még jobbá, biztonságosabbá és eredményesebbé a munkát.

Az eddigi kályhafűtés mellett elkerülhetetlen volt, hogy ne kerüljön korom, vagy füst a munkatermekbe. A százhetvenezer forintos költséggel bevezetett központi fűtéssel most sokkal hygénikusabb a gyártás.

Az ország minden részébe szállításra kerülő legkülönbfélébb szálas-, csiga- és egyéb tésztafajták minősége az utóbbi időben egyre jobban javult. Míg két hónappal ezelőtt csak mintegy hatvan-hetven százalékban gyártottak elsőrendű árut, ma kizárólag azt készítenek. Az eredményt szovjet tapasztalatok alkalmazásával érték el. A. V. Likov Sztálin-díjas szovjet akadémikus „A szárítás elmélete" című munkája alapján az eddigiektől eltérően nem állandó hőmérsékleten szárítják a tésztát, hanem váltják a meleg és a hideg levegőt. Igy sokkal szilárdabb a tészta, nem repedezik meg.

A kormány új programmjának megvalósításához a fogyasztók igényeinek fokozottabb kielégítéséhez, a minőség további javításával akarnak hozzájárulni az üzem dolgozói.

A szovjet tapasztalatok még szélesebbkörű alkalmazásával új gyártás-technológiai eljárásokat vezetnek be a közeljövőben. Eddig hideg vízzel gyurták a tésztát. Ha melegvíz kerül majd a gépbe, hamarabb szárad a tészta és a kifőzése is kevesebb időt vesz igénybe a háziasszonyoktól. Kannák helyett permetezéssel juttatják majd a lisztre a vizet, így minden egyes liszt szem azonnal megdagad.

Új szárító helyiségek s mintegy kétezerrel több szárító állvány segíti a dolgozókat ahhoz, hogy már a következő napokban nyolcvan százalékkal növeljék termelésüket. Kedden már működött az az új szárító helyiség, amely máris lehetővé teszi, hogy a fogyasztók által annyira kedvelt szálas, vagy másnéven „hosszú metélt" tésztából az eddigi napi ezer kiló helyett kétezer kilót gyártsanak.

Adenauer rendőrsége letartóztatta a Német Demokratikus Nőszövetség nyugatnémetországi elnökét

Berlin (MTI). Adenauer rendőrsége szerdán Mannheimben minden megokolás nélkül letartóztatta Gerda Webert, a Német Demokratikus Nőszövetség nyugatnémetországi elnökét.

A „DPA" félhivatalos nyugatnémet hírügynökség közlése szerint a düsseldorfi államügyészség „magasabb helyről jött utasítás" alapján adott ki elfogató parancsot Gerda Weber ellen, aki a nyugatnémetországi asszonyok és leányok vezetőjeként a németek egymás közötti megegyezéséért és Németország békés újraegyesítéséért szállt síkra.

A szegedi Filharmonikusok hangversenye

1953. július 18-án, szombaton este 8 órakor az MSZT Horváth Mihály-utca 3. szám alatti nagytermében a Szegedi Filharmónikus Zenekar hangversenyt rendez. Vezényel: Simon Albert, közreműködik Zathureczky Ede Kossuth-díjas, a Magyar Népköztársaság kiváló művésze.

Műsoron: Mendelssohn: Szentiváméji álom-szvit, Viski: Hegedűverseny, Beethoven: V. szimfónia.

Jegyek a kultúrfelelősök útján és az Országos Filharmónia Klauzál-tér 2. szám alatti kirendeltségénél válthatók.

A mezőgazdasági dolgozók egészségvédelme

1950-ben a szegedi és debreceni Közegészségtani Intézet az Országos Közegészségügyi Intézettel munkaközösségben az Akadémia támogatásával 44 állami gazdaság, 51 gépállomás és 53 tanyaközpont közegészségügyi viszonyait vizsgálta meg. Ez az adatfelvétel sok hiányosságra mutatott reá. Azt láttuk, hogy az állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben, ahol naponta kétszer is megfordult az állatorvos, orvosi ellátásáról, a baleseti segélynyújtás megszervezéséről csak elvétve történt gondoskodás. Ma már rendelet írja elő a mezőgazdaság szocialista szektorának szociális és egészségügyi normáit és ellenőrzésüket az állami közegészségügyi felügyelők, hatósági orvosok, körzeti orvosok rendszeresen végzik.

A nagy mezőgazdasági munkák idején 1950-ben és 1952-ben úttörő vizsgálatokat végeztünk az aratás és cséplés munkaegészségügyével kapcsolatban a mezőhegyesi állami gazdaságban, 1950-ben 37, 1952-ben 60 kutató munkaközösségével.

Míg 1950-ben a traktorosok légterében a mérgező hatású kipufogó gázok következtében a levegő erős szennyezettségét állapítottuk meg műszereinkkel és vegyi vizsgálatainkkal, 1952-ben már a kipuffogócsövek célszerűbb elhelyezésével egészen alacsony értékeket találtunk.

Sajnos, még mindig elterjedt az a szokás, hogy a mezőgazdasági gépek, traktorok javításakor, helyben való járatásakor, lebecsülve a kipuffogó gázokból származó széngázmérgezés veszélyét, a dolgozók nem gondoskodnak a szerelőműhelyek szellőztetéséről, pedig a széngázmérgezés veszélye nemcsak a zárt színben fenyegeti a traktorost, vagy a szerelőt, hanem elindításkor, szabályozáskor és a megállóknál is, ha nem megfelelő a kipuffogócső elhelyezése és a széljárás kedvezőtlen, szédülést, főfájást, gyomorpanaszokat, sőt komolyabb mérgezési tüneteket idézhet elő.

Megvizsgáltuk a nagy dologidőben a munkások verejtékezése által kiürülő konyhasó mennyiségét és munkatársaink az Országos Élelmezéstudományi Intézetből sós keksz adagolásával, melyet ipari hőmunkásoknál már régebben bevezettek, nemcsak a túlzott vízfogyasztást tudták felére lecsökkenteni, amivel a szivet lehet tehermentesíteni, hanem az aratómunkásoknál a testsúly csökkenését sikerült megállítaniok, vagy mérsékelniök.

Megvizsgáltuk a növényvédőszerek alkalmazásánál permetező-, porozógépek működésével kapcsolatban a dolgozók veszélyeztetettségét. Vegyi vizsgálataink tanusága szerint a kis teljesítményű, nehéz testi munkát jelentő, nem egyszer számottevő méreghatást előidéző háti permetező- és porozógépek helyett a nagyteljesítményű motoros növényvédelmi gépeken dolgozók ülőmunka mellett védőfelszereléssel ellátva, rövid idő alatt nagy területen növényvédelmét veszélytelenül biztosíthatják.

Az Országos Közegészségügyi Intézet egészségügyi műszaki osztályának dolgozóival több helyen végeztünk a mezőgazdaságban környezetrendezési munkákat munkásszállásokon, a gazdasági udvarban, üzemi konyhákon, zuhanyfürdők és az ivóvízellátás egészségügyi viszonyainak megjavításával. Ma már országszerte szép eredményeket értek el megfelelő szervezéssel, egészségügyi felvilágasító munkával egészségügyi dolgozóink. Sikerült elérni, hogy közvetlenül a lakás előtti sertésólakat áttelepítették, a ház és az istálló között zöld övezetet létesítettek, a kutakat kitisztították, az üzemi konyhákat megfelelőbb helyre telepítették át és ezen felül a trágya rendszeres kihordását, az árnyékszékek tisztítását maguk a mezőgazdasági dolgozók önkéntesen végezték el.

A dolgozók öntevékenységének fokozása a szovjet egészségügy egyik legfontosabb alapelve. A Szovjetunióban a társadalmi egészségügyi felügyelők, egészségügyi megbízottak önkéntes kolhoz ápolónők, együttműködési tanácsok igen jelentős munkát fejtenek ki a mezőgazdasági települések egészségügyi viszonyainak megjavításában. Nálunk az MNDSZ keretében megindult népegészségőri kiképzés és foglalkoztatás, az egészségügyi állandó bizottságok és a Vöröskereszt tevékenysége nagy segítséget nyujtott egészségügyi dolgozóinak. Jelentős haladás volt az is, hogy több helyen az állatorvosokat is bevonták az agitációs munkába az istálló-hygiéne, a trágykezelés s légyirtás, a tejkezelés megjavítása érdekében. De bevonták sok helyen magukat a tejkezelőket konyhai dolgozókat, a munkásszállások és a gazdasági udvar takarításával megbízottakat is az önkéntes aktivák sorába.

Egyre inkább terjednek el azok az egyszerű és olcsó egészségügyi berendezések, melyek az ivóvíz szállító lajtok helyes kezelését, öntözőkanna rendszerű zuhanyozók előállítását vályú rendszerű munkásmosdók felállítását szélesebb körben teszik lehetővé. Természetesen sok még a tennivaló azon a téren, hogy a begyökerezett rossz szokásokat kiküszöböljük, közös kanna fedőből való ivás helyett a külön ivópoharak használatát biztosítsuk, az önműködő fedőlap-zárral ellátott falusi árnyékszékek használatát elterjesszük, a mezőgazdasági szempontból is és egészségügyi szempontból is egyaránt célszerű trágyakomposztálást általánossá tegyük.

A foglalkozási ártalmak az állatokról emberre átterjedő fertőző betegségek megelőzésén kívül különösen fontos a balesetvédelem fejlesztése a mezőgazdaságban. A szegedi sebészeti klinika orvosai összegyüjtötték 1922—1948 közötti időben a mezőgazdasági dolgozók foglalkozási sérüléseinek baleseti statisztikáját. A járóbeteg rendelésen vagy a klinikán ápolt 1210 beteg közül könnyű sérülése volt 673-nak, súlyos sérülése 501-nek, a halálos balesetek száma 36, az összes sérüléseknek csaknem 3 százaléka. Feltűnően magas volt a felszabadulás előtti időben a gyermekek és serdülő korúak sérülési aránya, a halálos balesetek között a lórugás, leesés és a cséplőgép okozta balesetek fordultak elő a legnagyobb számban. A felszabadulás után a merevgörcs, tetanus elleni védőoltások bevezetése, a mezőgazdasági gépeknek használat előtti kötelező felülvizsgálata, a balesetvédelmi óvó rendszabályok ellenőrzése nagy mértékben csökkentette a súlyos halálos kimenetelű mezőgazdasági balesetek előfordulását. De további felvilágosító, nevelő munka szükséges ahhoz, hogy kiküszöböljük a mezőgazdaságban a gépi védőberendezések hanyag használatát, a baleseti veszély lebecsülését, az oktalan virtuskodást és ilymódon elérjük azt, hogy a lehető legkisebbre csökkenjen a mezőgazdaságban is a baleseti rokkantak, fogyatékosságban szenvedők száma.

Kanyó Béla
egyetemi tanár

„János vitéz" dallamai a székkutasi határban

A határban dübörgő gépek zaja, a kasza pengése lágy, de mégis győzelmi indulóként verődött egybe. Az embernek önkénytelenül is eszébe jutott a dallam, amelyet most kell énekelni: *„...Zúgjatok csak traktorok, szántarass te gép. Uj élet hajnal fényére ébred a boldog nép..."*

Míg gyönyörködve tünődtünk határunk ezerféle szépségében, észrevétlenül megérkeztünk Székkutasra. A szegedi Nemzeti Színház művészbrigádja idejött most, hogy a bő termés betakarításának nehéz munkája közben köszöntse a község termelőszövetkezeti dolgozóit.

Utunk először a székkutasi Petőfi-termelőszövetkezet központi tanyájára vezetett. Ez a tanya a multról, az emberek sanyargatásáról, kizsákmányolásáról sokat tudna beszélni. *Gregus* Máté kulák tanyája volt ez, most pedig a Petőfi-tsz tagjainak jobb élete formálódik a tanya körül. Igy van ez rendjén. Itt dolgozik most a tsz kertész-brigádja. Amikor megérkeztünk, az első pillanatokban a hangulat feszültsége volt érezhető a két brigád találkozásán, de ez csak

az első meleg kézszorításig

tartott. A tanya udvarán lévő nagy eperfa lombjai alatt összevegyült a két brigád és beszélgettek.

A művészbrigád vezetője, *Sugár* Mihály, egy pár szóban elmondotta, miért jöttünk:

— *Elvtársak! Ma az ország szeme nagyszerű parasztságunk, a mezőgazdaság dolgozói felé fordul, akik nehéz munkával azon dolgoznak, hogy betakarítsák a bő termést. Mi, művészek is segíteni akarunk ebben a munkában s ezért jöttünk most, hogy kis brigádműsorunkkal, művészetünkkel is hozzájáruljunk, hogy nagyobb darab fehérkenyér kerüljön a nép asztalára.*

Ez a pár szó mégjobban egybeforrasztotta a két brigádot. És már is felcsendült a tsz központi tanyájának nagy eperfája alatt a János vitéz daljátékból „Jancsi belépője". Taps verte fel a tanya pillanatokra megülepedett csendjét. Kipirultak, mosolyra derültek az arcok. Ez a tanya se hallott talán soha ilyet. A dolgozó parasztság munkája soha nem volt ilyen megbecsült, mint ma és a brigádműsor is ezt tükrözte. A művészek műsorukat a brigád jegybb tagjainak ajánlották: *Kerekes* Ferencnek, *Kerekes* Balázsnak, akik a legszorgalmasabbak. Kerekes Balázsnak éppen egy gyönyörű vers jutott: a „Föltámadott a tenger", amelyet lánglelkű költőnk, Petőfi Sándor írt.

A műsor végén *özv. Andróczki* Antalné, a tsz ellenőrző bizottságának és egyben a kertészeti brigádnak tagja mondotta:

— *Meg sem tudjuk ezt hálálni.*

— Dehogynem — feleltük, mégjobb munkával.

nagyobb darab fehér kenyérrel.

Egyszeriben a kertészbrigád többi tagja is ott termett a művészek előtt, virágcsokrokkal kezükben. Ezzel is igyekeztek hálájukat nyomban kifejezni. A brigád egy másik tagja munkájuk gyümölcséből, gyönyörű sárgabarackból kínálta a művészeket, amely már ötödik baracktermésük volt, mióta közösen gazdálkodnak, de soha olyan bőséges nem volt még, mint az idén.

A brigád azután a Bacsó Béla-tszcs tagjait látogatta meg.

E látogatás dolgozó népünk egységének is képe volt. Ott találtuk a szövetkezetekben dolgozó népünk fiait, a honvédeket is, akik nagyszerűen megtanulták a fegyvert forgatni, hogy szükség esetén meg tudják védeni hazánkat, de a kasza is otthonos kezükben. Nagy szeretet övezi honvédeinket a csoportjagok részéről. Együtt hallgatják vidáman, mosolygó arccal a művészbrigád műsorát. A Petőfi-tsz-nél

Harsányi András alhadnagy

elvtárs köszönte meg, hogy meglátogatjuk őket. A honvédek pedig a művészbrigád távozásakor háromszoros hurrával búcsúztak a művészektől.

Elgondolkoztam azon, hogy művészek szereplése kint a mezőn, csak ilyen országban történhet meg, mint a mi hazánk és a többi szabad ország, ahol a kultúra nem a kiváltságosoké, hanem az egész népé. Ebben a szellemben is végzi a szegedi Nemzeti Színház munkáját és ezért a munkáért megbecsülés és nagy tisztelet jár művészeinek. Dolgozzanak továbbra is így, s érezni fogják, hogy ezért dolgozó népünk milyen nagyra becsüli őket.

Czuczor György